

Schoolplan 2019-2023

Basisschool Cosmicus Den Haag

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Inleiding	3
2 Schoolbeschrijving	3
3 Sterkte-zwakteanalyse	4
4 De missie van de school	5
5 Onze parels	5
6 De grote doelen voor de komende vier jaar	6
7 Onze visie op lesgeven	6
8 Ons onderwijskundig beleid	6
9 Ons personeelsbeleid	15
10 Organisatie en beleid	17
11 Ons financiële beleid	20
12 Onze kwaliteitszorg	21
13 Basiskwaliteit	22
14 Aandachtspunten 2019-2023	23
15 Meerjarenplanning 2019-2020	24
16 Meerjarenplanning 2020-2021	25
17 Meerjarenplanning 2021-2022	26
18 Meerjarenplanning 2022-2023	27
19 Formulier "Instemming met schoolplan"	28
20 Formulier "Vaststelling van schoolplan"	29

1 Inleiding

De indeling van ons schoolplan 2019-2023 is afgestemd op het Koersplan 2019-2022 van de Stichting Lucas Onderwijs en de thema's die wij relevant vinden voor onze schoolontwikkeling.

De koersthema's uit het koersplan die wij relevant vinden voor onze schoolontwikkeling zijn:

- Toekomstgericht onderwijs
- Toekomstgericht personeelsbeleid
- Doorlopende lijnen PO-VO en KC
- Passend onderwijs
- Besturingsfilosofie

Naast schoolontwikkeling focussen we op de ontwikkeling van ons personeel. In dit schoolplan beschrijven we (ook) welke middelen we inzetten om de medewerkers te ontwikkelen van start- naar basis en vakbekwaam (Cao-PO).

Op basis van onze groslijst met actiepunten stellen we jaarlijks een uitgewerkt jaarplan op. In het jaarverslag zullen we steeds terugblikken, of de gestelde actiepunten gerealiseerd zijn. Op deze wijze geven we vorm aan een cyclus van plannen, uitvoeren en evalueren.

Ons schoolplan is opgesteld door het managementteam van de school en ter goedkeuring voorgelegd aan de medezeggenschapsraad. De teamleden hebben, m.b.v. een schoolplansessie als studiedagdeel, meegedacht over de parels en de ambities van de school en een bijdrage geleverd aan het vaststellen van de actiepunten voor de komende vier jaar.

Ons schoolplan beschrijft globaal onze kwaliteit. Daar waar mogelijk en noodzakelijk verwijzen we voor een meer gedetailleerde beschrijving naar de bijlagen.

Bijlagen

1. Ondersteuningsplan
2. Kwaliteitszorg
3. Rapport kwaliteitsonderzoek
4. Schoolondersteuningsprofiel
5. Ouderbeleidsplan
6. Gedragsprotocol

2 Schoolbeschrijving

Gegevens van de stichting	
Naam stichting:	Lucas Onderwijs
Cluster directeur:	Henk Wanders
Adres + nr.:	Saffierhorst 105
Postcode + plaats:	2592 GK Den Haag
Telefoonnummer:	070-3001100
E-mail adres:	info@lucasonderwijs.nl
Website adres:	www.lucasonderwijs.nl

Gegevens van de school	
Naam school:	Basisschool Cosmicus
Directeur:	Fatih Ozbasi
Adres + nr.:	's-Gravenzandelaan 262
Postcode + plaats:	2512 JT Den Haag
Telefoonnummer:	070-4023522
E-mail adres:	info@bscosmicus.lucasonderwijs.nl
Website adres:	www.denhaag.bscosmicus.nl

De directie van de school bestaat uit de directeur. De directie vormt samen met de IB-er het managementteam (MT) van de school. Onze school wordt bezocht door 141 leerlingen. Van deze leerlingen heeft 14% een gewicht: 8 leerlingen hebben een gewicht van 0,3 en 27 leerlingen een gewicht van 1,2. De kenmerken van de leerlingen en de consequenties daarvan voor onze organisatie en ons onderwijs, hebben we beschreven in het document Kenmerken Leerlingen (zie bijlage). Onze school staat in de Schilderswijk, waarin een multi-culturele populatie is gevestigd.

Kenmerken personeel

Onze school is een groeiende school. Dat betekent dat we de komende jaren nog meer collega's zullen gaan krijgen.

Het team bestaat uit:

- 5 voltijd groepsleerkrachten
- 3 deeltijd groepsleerkrachten
- 2 pedagogische medewerkers (voorschool)
- 1 vakleerkracht bewegingsonderwijs en w&t
- 1 vakleerkracht muziekonderwijs (samenwerking met KOO)
- 1 intern begeleider
- 1 leerkrachtondersteuner
- 1 conciërge
- 1 directeur
- 1 logopediste (samenwerking met sta Sanitas)
- 1 schoolmaatschappelijk werker (samenwerking Xtra)

Van de 19 medewerkers zijn er 16 vrouw en 4 man. De leeftijdsopbouw wordt gegeven in onderstaand schema (stand van zaken per 1-9-2015).

Per 1-8-2019	MT	OP	OOP
Ouder dan 60 jaar			1
Tussen 50 en 60 jaar		1	1
Tussen 40 en 50 jaar	1	2	
Tussen 30 en 40 jaar		2	2
Tussen 20 en 30 jaar			
Jonger dan 20	1	7	1
Totaal	2	12	5

Onze school heeft een relatief jong team. Dat kan een risicofactor zijn voor de school. Door middel van op maat coaching en begeleiding (inwerking) proberen we de jonge leerkrachten z.s.m. vakbekwaam te krijgen.

3 Sterkte-zwakteanalyse

Onze school kent een aantal sterke kanten, maar ook een aantal zaken die aandacht vragen. In schema:

STERKE KANTEN SCHOOL	ZWAKKE KANTEN SCHOOL
<ul style="list-style-type: none"> - Ambitieuze en gedreven team. Het team is collegiaal, zorgzaam en hardwerkend - Een innovatieve school - Goed opgezette zorgstructuur - Veel aandacht voor hygiëne en gezonde voeding - Veel aandacht voor Unesco thema's - De school werkt opbrengstgericht 	<ul style="list-style-type: none"> - Begrijpend lezen is nog niet op gewenst niveau - Ondanks onze Taal100 aanpak blijft taalachterstand een aandachtspunt - Door het inkrimpen van de Voorschool is de aanwas minder

Met betrekking tot ons schoolplan voor de periode 2019-2023 willen we met de volgende ontwikkelingen rekening houden:

1. Meer aandacht voor 21st century skills: accent op Computational thinking
2. Ontwikkelingen met betrekking tot excellente scholen

4 De missie van de school

Missie van onze school

Op onze school voeden we kinderen op tot kritische en democratische burgers in onze multiculturele samenleving. Artikel 1 van de Grondwet, ondernemingszin, talentontwikkeling, zorg om en voor de ander en duurzaamheid in de omgang met onze omgeving, zijn daarbij de kernwaarden. De medewerkers zijn echte professionals die constant bezig zijn met verbeteren van het opvoeden en onderwijzen.

Onze slogan is: "Basisschool Cosmicus; een Wereld School!"

De volgende doelen zullen we als school proberen te behalen:

- Leerlingen goed voorbereiden op het vervolgonderwijs.
- Leerlingen de mogelijkheid bieden al hun persoonlijke potenties optimaal te ontwikkelen.
- Leerlingen tonen respect en kunnen goed communiceren met mensen van verschillende achtergronden, of ze nu hier of daar wonen.
- Leerlingen zetten zich actief in om het leven van medemensen te verbeteren, hier en daar.
- Ontwikkelen van de 21e eeuwse vaardigheden (samenwerken, kritisch denken, ict gebruik, creativiteit, probleem oplossend vermogen, computational thinking).

5 Onze parels

Onze school levert basiskwaliteit (zie het Onderzoekskader 2015), en onze school heeft ook veel toegevoegde waarde (eigen kwaliteitsaspecten). Het meest trots zijn we op onze parels:

1. Op onze school hebben wij aandacht voor vier UNESCO thema's.
2. Op onze school geven wij in wetenschap en techniek lessen.
3. Op onze school geven we adaptief onderwijs mbv Snappet.
4. Op onze school geven wij in alle leerjaren muziekeducatie.
5. Op school voeren wij structureel coöperatieve werkvormen uit.
6. Op school geven wij Cambridge Engels vanaf groep 6.

	Parel	Standaard
	Op school voeren wij structureel coöperatieve werkvormen uit	OP3 - Didactisch handelen
	Op onze school hebben wij aandacht voor vier UNESCO thema's.	OP1 - Aanbod
	Op onze school geven wij in alle leerjaren Onderzoekend en Ontwerpend leren (O&O leren).	OP1 - Aanbod
	Op onze school geven we adaptief onderwijs mbv Snappet.	OP2 - Zicht op ontwikkeling
	Op onze school geven wij in alle leerjaren muziekeducatie.	OP1 - Aanbod
	Op school geven wij Cambridge Engels vanaf groep 6.	OP1 - Aanbod

6 De grote doelen voor de komende vier jaar

Onze school heeft, adhv de koersthema's, voor de komende vier jaar de volgende (grote) verbeterthema's vastgesteld:

1. Aanbod begrijpend lezen verbeteren
2. Coderen en programmeren (Toekomstgericht onderwijs)
3. Opstarten van een inter (Toekomstgericht onderwijs)
4. Omgaan met begaafde leerlingen
5. Collegiale visitatie
6. Taalbeleidsplan
7. Coach coöperatief leren (Toekomstgericht personeelsbeleid)
8. Kindgesprekken

7 Onze visie op lesgeven

Het lesgeven is de kern van ons werk. We onderscheiden pedagogisch en didactisch handelen, hoewel beide facetten van ons werk feitelijk onscheidbaar zijn. Van belang daarbij is: oog hebben voor het individu, een open houding, wederzijds respect en een goede relatie waarin het kind zich gekend weet. Belangrijke pedagogische aspecten zijn: positieve benadering, zelfstandigheid, eigen verantwoordelijkheid, kritische zin, reflecterend vermogen en samenwerking. Hier zien we een heldere relatie met de 21e eeuwse vaardigheden.

Gelet op de didactiek vinden we onder meer de volgende zaken van groot belang:

- Tegemoet komen aan de intrinsieke wens van het kind om te ontdekken en te leren; we denken dan aan 21e eeuwse vaardigheden.
- Interactief lesgeven; de leerlingen betrekken bij het onderwijs; op school hebben wij als didactische aanpak coöperatief leren, waarbij elke dag coöperatieve werkvormen worden toegepast.
- Onderwijs op maat geven; differentiëren met een warm hart voor gepersonaliseerd leren; we denken dan aan directe instructie model.
- Gevarieerde werkvormen hanteren (variatie = motiverend); we denken dan aan coöperatief werkvormen.
- Tijdens de opvang- en onderwijsmomenten kinderen uitdagen hun creatieve denkvermogen in te zetten; we denken dan aan 21e eeuwse vaardigheden.
- Een kwaliteitsvolle (directe) instructie verzorgen; we denken dan aan directe instructie model.
- De eigenaarschap van kinderen vergroten; Kinderen zijn bewust van wat ze leren en ze kunnen aangeven op welke manier ze willen leren.

8 Ons onderwijskundig beleid

Onze school heeft een algemeen bijzonder concept, namelijk wereldburgerschap. De eigenheid van de school wordt echter niet uitsluitend bepaald door deze signatuur. Voor wat genoemd wordt de brede identiteit van onze school, zijn naast de signatuur nog tal van andere kenmerken van onze school van betekenis: het pedagogisch klimaat, didactische aanpak, de leerlingzorg, het personeelsbeleid en het communicatiebeleid zijn voorbeelden van in dat verband relevante aandachtsgebieden. Onze school kent een unieke combinatie van deze en andere eigenschappen, die de brede identiteit van onze school bepalen.

Visie op wereldburgerschap

Wereldburgerschap is een verbinding leggen tussen jezelf en anderen, dichtbij en ver weg. Als je klein bent, kun je

nog denken dat de wereld bestaat uit de stukjes grond onder je voeten en de mensen die je kent. Hoe ouder je wordt, des te ruimer wordt je gezichtsveld: de wijde wereld komt daardoor al dan niet merkbaar steeds dichterbij. De wereld wordt steeds kleiner als je groter wordt.

Wereldburgerschap is beseffen dat je, terwijl je hier leeft, toch betrokken bent bij de wereld buiten de landsgrenzen.

Vaardigheden om wereldburger te zijn

Welke vaardigheden hebben leerlingen nodig om een goede wereldburger te zijn? Hieronder formuleren wij zeven vaardigheden die wij graag bij onze leerlingen willen ontwikkelen.

Een wereldburger

- toont respect en kan goed communiceren met mensen met verschillende achtergronden, of ze nu hier of daar wonen;
- deelt met elkaar de belangrijke waarden;
- kan goed omgaan met conflicten en ruzies;
- voorkomt binnensluiten (het opleggen van groepsnormen) en buitensluiten;
- weet zich in te leven in wat anderen denken, voelen en willen;
- is aanspreekbaar op zijn/haar gedrag en spreekt anderen op hun gedrag aan;
- zet zich in om het leven van medemensen te verbeteren, hier én daar.

UNESCO school

Sinds mei 2018 is onze school een UNESCO school. Dat houdt in dat onze school in het netwerk van alle UNESCO scholen bevindt. Alle UNESCO scholen besteden aandacht aan tenminste drie van de vier UNESCO-thema's. Deze thema's worden wereldwijd ingezet en zijn ieder gekozen vanwege de bijdrage die ze kunnen leveren aan meer begrip voor elkaars land en cultuur en om zo wereldvrede te bevorderen. Op onze school besteden wij aandacht aan alle vier de thema's.

De vier UNESCO-thema's zijn:

- Vrede en mensenrechten
- Intercultureel leren
- Wereldburgerschap
- Duurzaamheid

Doorgaande lijn burgerschapsonderwijs

In het kader van het koerstema 'Doorgaande lijnen PO-VO en KC' willen wij graag een doorgaande lijn burgerschapsonderwijs ontwikkelen. In de komende vier jaar gaan wij dat doen i.s.m. De Haagse hogeschool, Da Vinci College Leiden, ROC Mondriaan, basisschool de Oase, Edith Stein College en Het Hofstad Lyceum.

Aanpak wereldburgerschapsonderwijs

Hoe zouden wij de vaardigheden die onze leerlingen helpen een wereldburger te worden kunnen aanleren? Hier volgen voorbeelden uit de klas en daarbuiten:

Identiteit en diversiteit

- De Vreedzame School lessen
- Project 'Kleur Bekennen' en het Wereldfestival
- Excursie naar Madurodam (groep 7)
- Week van Respect; in november i.s.m. Respect Foundation.
- Feestprojecten; vieren van de vier religieuze feestdagen (Kerst, Pesach, Suikerfeest en Holi Phagwa)
- Excursie naar verschillende gebedshuizen; kerk, synagoge, moskee en mandir (groep 5 t/m 8)

Vrede en conflict

- De Vreedzame School lessen; we lossen onze conflicten zelf op!
- Mediatoren (groep 7 en 8 leerlingen)

Mondiale betrokkenheid

- Jeugdjournaal in de klas (groep 5 t/m 8)
- Nieuwsbegrip XL (groep 5 t/m 8)
- Kidsweek in de klas (groep 5 t/m 8)
- Sam Sam in de klas (groep 5 t/m 8)
- Cambridge Engels (groep 6 t/m 8)
- Internationaliseringsproject; Erasmus+ project met scholen uit 5 verschillende landen, NL/DK/UK/FI/SE

Mensenrechten (Democratisch burgerschap)

- Democratie en Rechtsstaat; Ontdek het Binnenhof (groep 7)
- Sam Sam in de klas (groep 5 t/m 8)
- Goede doelen actie tijdens het project Kleur Bekennen (schoolbreed)
- Gastles over mensenrechten vanuit Amnesty (groep 7 en 8)

Eerlijke verdeling

- Coöperatief leren
- Gezonde School: Aandacht aan gezonde voeding (schoolbreed)
- Week van het geld (groep 6 t/m 8)

Duurzaamheid

- Week van hygiëne; in september (groep 1 t/m 3)
- De lessen van Naut (groep 5 t/m 8)
- Buitenles activiteit (groep 6)
- Moestuin project (groep 6)
- Warme truiendag (schoolbreed)
- Shell Generation Discover (groep 7 en 8)
- Natuurwijs (groep 4 t/m 8)
- Boomfeestdag (groep 6)

Globalisering

- Project 'Kleur Bekennen' (schoolbreed)
- Studie- en culturele reizen (het team)

Op Cosmicus richten wij op de cognitieve, sociale en brede ontwikkeling van de leerlingen. Daartoe bieden we een passend en eigentijds aanbod aan dat dekkend is voor de kerndoelen en de referentieniveaus taal en rekenen. Ons aanbod is evenwichtig verdeeld over de leerjaren, sluit aan bij de kenmerken van onze leerlingen en bereidt hen voor op het vervolgonderwijs. Hieronder volgt een beschrijving van de vakken en de methodes waarvoor kerndoelen geformuleerd zijn en hoe deze op onze school aan de orde komen.

Meertaligheid op Cosmicus (andere voertaal dan Nederlands)

Op Cosmicus zijn veel leerlingen tweetalig/meertalig. Zij hebben het Nederlands naast hun moedertaal geleerd of ze hebben de Nederlandse taal pas later geleerd. Omdat de leerlingen meertalig zijn opgevoed, is het voor de school belangrijk dat zij een visie heeft op meertaligheid.

Als een andere taal dan het Nederlands de moedertaal is, kan dit zorgen voor een achterstand. In groep 1 kent een kind met Nederlands als moedertaal gemiddeld 3.000 woorden. Er zijn kinderen hier op school, die helemaal geen Nederlandse woorden kennen bij aanvang in groep 1.

Op basisschool Cosmicus streven we ernaar om een zo talig mogelijke omgeving voor de kinderen te creëren. Een talige omgeving stimuleert en prikkelt ieder kind tot leren. Er worden woorden aangeboden volgens 'De Viertakt' (Verhallen, 2009). Bij de kleuters wordt gewerkt met de methode Piramide (Albers., et al, 2010). Deze methode werkt aan de hand van thema's. De handleiding geeft suggesties voor woorden die aangeboden kunnen worden. In groep 3 wordt het woordenschatonderwijs aangeboden aan de hand van de methode 'Veilig Leren Lezen – Kim versie' (Zwijsen, z.d.). Deze methode biedt woordenkaarten passend bij het ankerverhaal. Vanaf groep 4 is de viertaktmethodiek verwerkt in de methode Taal actief 4 (Dannenburg, et al., 2012).

Op basisschool Cosmicus streven we ernaar om kinderen met een zo groot mogelijke woordenschat naar de brugklas te laten gaan. Naast het feit dat op school veel aandacht is voor woordenschat, wordt ook verwacht dat ouders/verzorgers thuis aan de slag gaan met de Nederlandse taal. Taal leren houdt immers niet op bij het sluiten van de schooldeur. Het gezinsleven heeft een grote invloed op de taalontwikkeling van kinderen. Als de ouders zelf nauwelijks of niet zo goed Nederlands spreken, dan kan het beter zijn als alleen de moedertaal thuis wordt gesproken. Op die manier kunnen de kinderen eerst deze taal en daarna het Nederlands verwerven. Het is gunstig voor het kind als het zo vroeg mogelijk veel en correct Nederlands leert. Het kind al vroeg op een peuterspeelzaal plaatsen met een VVE-programma kan helpen. Een VVE-programma bereidt de kinderen voor op de basisschool, ze leren de Nederlandse taal op een speelse manier. Onze voorschool bereidt de kinderen voor op de basisschool en sluit aan op het onderwijs dat in de kleutergroepen gegeven wordt. Zowel bij de peuters als de kleuters wordt gewerkt met de methode Piramide (Albers., et al, 2010). Wij raden als school aan om ervoor te zorgen dat de leerlingen bij aanvang van school zelfredzaam zijn in de Nederlandse taal. Op basisschool Cosmicus proberen we bij de kleuters de ruimte

zo in te richten dat kleuters geactiveerd worden om taal te gebruiken in hun spel. De methode Piramide ondersteunt hierbij en geeft aan hoe de talige omgeving vormgegeven kan worden. In de hogere groepen wordt deze talige omgeving met name gevuld met boeken, praten over boeken, en zaakvakken.

De vakken, methodes en toetsen die we gebruiken hebben we opgenomen in de schoolgids (zie bijlage). We proberen zo veel mogelijk een doorgaande lijn te creëren in de methode en de aanpak.

Vak	Methodes	Toestinstrumenten	Vervangen
Taal	Piramide (doorlopende leerlijn voor- en vroegschool) Veilig Leren Lezen, gr. 3 Taal Actief, gr. 4 t/m 8, (m.b.v. Snappet)	Cito-toetsen Taal voor kleuters (oudste kleuters M2 en E2) Methodegebonden toetsen (groep 3 t/m 8) Cito-toetsen DMT groep 3 tm 8 IEP advieswijzer gr7 / IEP eindtoets gr8	
Technisch lezen	Veilig Leren Lezen Estafette, gr. 3 t/m 8	Cito DMT Cito AVI	
Begrijpend lezen	Nieuwsbegrip XL, gr. 4 t/m 8, (m.b.v. Snappet)	Methodegebonden toetsen Cito toetsen IEP advieswijzer gr7 / IEP eindtoets gr8	
Spelling	Taal Actief, gr. 3 t/m 8, (m.b.v. Snappet)	Cito-toetsen DMT groep 3 tm 8 IEP advieswijzer gr7 / IEP eindtoets gr8	
Schrijven	Pennenstreken, gr. 3 t/m 8		
Engels	Take it Easy, gr. 4 t/m 8 Fun for Starters / -Movers / -Flyers, gr. 6 t/m 8	Methodegebonden toetsen Cambridge YLE	
Rekenen	Pluspunt, gr. 3 t/m 8, (m.b.v. Snappet)	Methodegebonden toetsen Cito toetsen IEP advieswijzer gr7 / IEP eindtoets gr8	

Het vakgebied Nederlandse taal krijgt, op basis van de leerlingenpopulatie, veel aandacht in ons curriculum. Om de wereld om je heen goed te kunnen begrijpen en er aan deel te nemen, is het nodig om de taal adequaat te leren gebruiken. Ook bij veel andere vakken heb je taal nodig. Het is belangrijk dat kinderen snel goed kunnen lezen omdat ze daardoor de informatie bij de andere vakken sneller kunnen begrijpen en gebruiken.

Peuters en kleuters

Het onderwijs in de kleutergroepen wordt vormgegeven aan de hand van de methode Piramide (Albers., et al, 2010), dit is een totaal methode voor de peuters en de kleuters. Voor de taalontwikkeling en de ontwikkeling van het lezen en schrijven worden de volgende doelen gesteld: Communiceren met kinderen en volwassenen, de woordenschat uitbreiden en interactief voorlezen. Concreet betekent dit dat leerkrachten interactief voorlezen en dat een boek meerdere malen wordt voorgelezen.

Ook de oefeningen die behoren tot de ontwikkeling van het fonemisch bewustzijn, waaronder we de auditieve objectivatie, auditieve analyse, auditieve synthese, klankpositie en temporeel ordenen verstaan, behoren hier toe.

Deze worden wekelijks aangeboden. De kleine kringen zijn met name geschikt voor het oefenen van deze vaardigheden. Op deze manier kan er gedifferentieerd worden in niveau en zijn kinderen betrokken.

Veilig leren lezen

In groep 3 wordt gebruik gemaakt van de methode 'Veilig leren lezen' Kim-versie. In deze methode zit technisch lezen, woordenschat, begrijpend lezen, spelling en ook beginnende schrijfopdrachten verwerkt. Dat betekent dat alle taalonderdelen hierin vertegenwoordigd zijn.

Wanneer men de methode bekijkt wordt duidelijk dat er dagelijks aandacht is voor technisch lezen. De eerste helft van het jaar staat het aanbieden van de letter centraal. Deze wordt zowel visueel aan de hand van de woordkaart aangeboden als auditief ondersteunt. Het werkboek zorgt met name voor het oefenen van de klankpositie in het

woord. Daarnaast worden ook oefeningen aangeboden die te maken hebben met begrijpend lezen, zoals het koppelen van plaatjes aan korte zinnen of woordgroepen.

Naast het aanbieden van de letter en het maken van het werkboek is ook dagelijks aandacht voor lezen uit het leesboek. Ook hier staat technisch lezen en begrijpend lezen centraal. De tweede helft van het jaar staat het lezen van het leesboek en daarin het lezen van woordclusters meer centraal tijdens deze momenten.

Het onderdeel spelling komt om de dag terug in de methode in de vorm van een dictee. Allereerst aan de hand van de letterdoos, maar wanneer kinderen meer letters kunnen schrijven wordt overgestapt op het werken in een schrift. Het dictee wordt uitgebreid van letter-, naar woord- en naar zinnendictee. Naast deze basislessen die een vast patroon bevatten komen ook de onderdelen schrijven en woordenschat aanbod. Deze worden echter niet dagelijks aangeboden, maar eens per week. Een heel thema wordt opgehangen aan een ankerverhaal. Dit verhaal wordt de eerste dag van het thema voorgelezen en komt een aantal keer terug om voor verbinding tijdens het leren te zorgen.

Taal actief

Vanaf groep 4 wordt er gebruik gemaakt van de methode 'Taal actief'. De methode is opgebouwd uit een taallijn en een spellinglijn. In de taallijn is woordenschat verwerkt aan de hand van de methodiek van Verhallen (2009). Daarnaast is de methode opgebouwd in drie niveaus, zodat aan de individuele onderwijsbehoeftes van leerlingen tegemoet gekomen kan worden.

Woordenschat Extra

Dagelijks wordt er tijd besteed aan taal. De eerste dag van de week staat woordenschat centraal. Tijdens deze les worden twaalf woorden behandeld. Om het woordenschatonderwijs meer aandacht te geven binnen de school wordt ook het onderdeel woordenschatextra ingezet. Deze twee extra lessen per week zorgen ervoor dat er nog meer woorden in de week aangeleerd worden binnen hetzelfde thema. Dit zorgt voor verbinding en daarmee kunnen kinderen de woorden in clusters opslaan. De tablets bevatten ook een onderdeel woordenschat waarmee de woorden geoefend kunnen worden.

De rest van de week wordt afwisselend gewerkt uit het taalboek en taalwerkboek. In het boek staan de lessen taal verkennen centraal. In het werkboek zijn les drie en achttien de spreken en luisteren lessen, maar ook opdrachten tot schrijven zijn verwerkt in les acht en dertien. Er wordt vier weken aan een thema gewerkt en deze wordt afgesloten met een toets.

De spellinglijn bestaat uit vier lessen per week, hierbij wordt de maandag overgeslagen. De lessen worden vanaf groep vijf ondersteund door de Snappet. De kinderen krijgen instructie volgens de handleiding van Taal actief en maken de verwerking op de tablet. Het voordeel hiervan is dat kinderen directe feedback krijgen en geen verkeerd woordbeeld inslijpen. De tablets worden dan ook bij iedere spellingles ingezet door de leerkrachten.

Begrijpend lezen

Voor begrijpend lezen wordt vanaf groep 4 gebruik gemaakt van de methode 'Nieuwsbegrip XL'. Hierbij staat elke week een ander onderwerp rondom begrijpend lezen centraal. De methode is opgebouwd uit blokken van zes lessen, waarbij in alle lessen één strategie centraal staat. Samenwerkend leren staat bij deze lessen centraal en dat is ook terug te zien in de klassen. Door samen te werken kunnen kinderen elkaar ondersteunen bij het eigen maken van de strategieën.

Technisch lezen

Voor technisch lezen is de methode 'Leesestafette' beschikbaar. Deze wordt echter minimaal ingezet, omdat men van mening is dat de leesvaardigheid verbeterd wordt wanneer er veel gelezen wordt en niet wanneer er werkboeken ingevuld worden. Er wordt gelezen aan de hand van de leesboeken passend bij de methode. De methode voor-koor-door wordt hier toegepast. De werkboeken worden niet gebruikt. In plaats daarvan wordt er uit een zelf gekozen leesboek gelezen. Minimaal vier keer per week is 20 minuten leestijd ingepland.

Schoolbibliotheek

Voor alle groepen is de schoolbibliotheek beschikbaar. Deze bevindt zich in de school en beschikt over leesboeken, sprookjesboeken, prentenboeken en informatieve boeken. Een rijk aanbod voor iedere leeftijd. Elk boek is tevens voorzien van een AVI-niveau, zodat kind en leerkracht weten welke boeken passend zijn bij het leesniveau van het kind. Kinderen mogen één keer per week boeken ruilen. Een groot aanbod boeken heeft een positieve werking op de

leesmotivatie, omdat er voldoende te kiezen is.

Rekenen en wiskunde vinden we een belangrijk vak. Het rooster borgt, dat we expliciet aandacht besteden aan rekenen en wiskunde en aan het automatiseren van het geleerde. We constateren dat rekenen in toenemende mate taliger is geworden, en dat dit bij steeds meer leerlingen leidt tot problemen. Daarom richt het automatiseren zich op kale sommen (om de basisvaardigheden goed in te slijpen).

Ons onderwijs bij het vak rekenen en wiskunde kenmerkt zich door:

1. het toepassen van Snappet onderwijs in de groepen 4 t/m 8.
2. dat de leerlingen bewust zijn wat ze leren door te werken met leerdoelen en het leren zichtbaar te maken in de klas.

Wij willen onze leerlingen breed ontwikkelen. Wereldoriëntatie komt bij ons op school aan de orde bij de vakken aardrijkskunde, geschiedenis, natuurkunde, biologie en gezond gedrag. In dit leergebied oriënteren leerlingen zich op zichzelf, op hoe mensen met elkaar omgaan, hoe ze problemen oplossen en hoe ze zin en betekenis geven aan hun bestaan. Leerlingen oriënteren zich op de natuurlijke (leef)omgeving en op verschijnselen die zich daarin voordoen. Zij oriënteren zich ook op de wereld, dichtbij en veraf, toen en nu en maken daarbij gebruik van cultureel erfgoed.

Ons onderwijs bij het vak wereldoriëntatie kenmerkt zich door:

1. de keuze voor drie sterk aan elkaar verwante methodes voor natuur en techniek en aardrijkskunde en geschiedenis
2. alle kerndoelen komen aan bod in een kort jaarschema waardoor tijd overblijft voor projecten en excursies
3. voor groep 3 en 4 is er een beknopt wereldoriëntatie pakket

Wij vinden het belangrijk dat onze leerlingen zich breed ontwikkelen en dat ze zich oriënteren op kunstzinnige en culturele aspecten die een rol spelen in hun leefwereld. Dat zij kennis verwerven van de actuele kunstzinnige en culturele diversiteit en dat ze die leren begrijpen en waarderen.

Daarnaast: wij vinden het van belang dat onze leerlingen zich leren openstellen voor kunstzinnige aspecten, dat zij kunnen genieten van schilderijen en beelden, van muziek, van taal en beweging, en daarop kunnen reflecteren.

Ons onderwijs bij cultuureducatie kenmerkt zich door:

1. op school een interne cultuur coördinator (ICC-er) en een werkgroep te hebben.
2. een cultuurbeleidsplan te hebben.
3. deel te nemen aan Cultuurschakel en Cultuurmenu.
4. muziekeducatie schoolbreed in haar curriculum te hebben.

Onze ambities zijn:

1. opstarten van het kunstproject 'Cultuurweken'.
2. een doorgaande lijn ontwikkelen in beeldende vorming.

Op onze school hechten we veel belang aan lichamelijke opvoeding, opvoeding is wat ons betreft een zaak van hoofd, hart en handen. Daarnaast vinden we het vak belangrijk vanuit het sociale aspect: leren bewegen doe je altijd samen.

Lessen bewegingsonderwijs

Om deze doelen te behalen vindt basisschool Cosmicus het belangrijk dat in de lessen bewegingsonderwijs de volgende criteria terugkomen:

- De leerling heeft succesbeleving
- Er wordt gewerkt met veilig en uitdagend materiaal
- De leerlingen krijgen veel differentiatie en uitdaging om hun eigen bewegingsvaardigheden te verbeteren
- Dat leerlingen elkaar respecteren bij de lessen bewegingsonderwijs
- Leerlingen worden gestimuleerd om zoveel mogelijk te bewegen binnen het bewegingsonderwijs
- Bewegingsonderwijs doe je samen met elkaar en heeft een groot belang bij de sociaal- emotionele ontwikkeling van een leerling.

Om deze criteria te behalen wordt er twee keer in de week bewegingsonderwijs gegeven door een vakleerkracht bewegingsonderwijs aan alle leerlingen van basisschool Cosmicus. De gymzaal moet goed gefaciliteerd zijn. De vakleerkracht bewegingsonderwijs moet werken met een leerlingvolgsysteem (Belevis) wat gericht is op de motorische

vaardigheden. De vakleerkracht bewegingsonderwijs bespreekt de zorgleerlingen, wat betreft de motorische ontwikkeling en mogelijk ook de sociaal- emotionele ontwikkeling met de intern begeleider. Om zo grote achterstanden te voorkomen.

Onze maatschappij heeft een sterke behoefte aan geschoolde mensen op het terrein van wetenschap en techniek. Wij willen daaraan een bijdrage leveren door gericht aandacht te besteden aan dit vakgebied. Bij de activiteiten wetenschap en techniek leren onze leerlingen al samenwerkend aspecten die samenhangen met wetenschap en techniek te onderzoeken, te ontdekken en te ontwerpen.

Wetenschap & Techniek prikkelt de creativiteit en nieuwsgierigheid van leerlingen. Leerlingen ontwikkelen hun talenten door te onderzoeken, redeneren en problemen op te lossen. Dat zijn o.a. de 21e eeuwse vaardigheden die wij willen ontwikkelen bij onze leerlingen. Wij proberen tijdens de technieklessen een rijke leeromgeving aan te bieden. Zo hebben wij een uitdagend technieklokaal ingericht, waarin de leerlingen lessen krijgen. De leerlingen op Cosmicus worden uitgenodigd zichzelf te ontwikkelen door:

1. gevarieerde en coöperatieve werkvormen te gebruiken.
2. thematisch te werken. Met methodes en methodes op de achtergrond.
3. het zelf / samen keuzes kunnen maken over uitvoering van de presentatie.
4. verschillende ICT mogelijkheden beschikbaar te stellen.
5. gastlessen te organiseren.
6. lessen te krijgen buiten het lokaal [onderzoek in de wijk, natuur, musea etc..].
7. te leren in een techniek lokaal.
8. een doorgaande leerlijn onderzoekend en ontwerpnd leren te krijgen.

Onze ambities zijn:

1. Wij integreren coderen en programmeren in de lessen van wetenschap & techniek. Dit onderwerp past in ons koersthema 'Toekomstgericht onderwijs'.
2. In computational thinking werken we samen met andere scholen zowel in het binnen- als buitenland (internationalisering).
3. In het kader van 'Doorgaande lijn PO-VO en KC' een samenwerking starten met de afdeling technasium van het Maris College.

Beheersing van de Engelse taal vinden we van belang omdat kennis van deze taal steeds belangrijker wordt door de toenemende internationalisering, de groeiende mobiliteit en het veelvuldige gebruik van nieuwe media. De aandacht die we besteden aan de Engelse taal zorgt ervoor dat onze school zich onderscheidt van andere scholen.

Leerlingen beginnen in groep 4 met het vak Engels. Het is cruciaal van belang dat leerlingen in een vroeg stadium in aanraking komen met Engels, omdat Engels als tweede taal een belangrijke rol gaat spelen in de vervolgopleiding. De leerlingen komen steeds vaker in het dagelijkse leven in aanraking met Engels. Om een kwalitatief hoogwaardige aanpak te garanderen en een betere en een soepele overgang naar het VO te zorgen, wordt samengewerkt met erkende taalinstututen, zoals British Council. Deze samenwerking biedt leerlingen de mogelijkheid tot het behalen van A2 certificaten voor het Engels.

Over het vak Engels op onze school merken we verder op:

1. Vanaf groep 4 wordt de methode Take it easy ingezet en krijgen de leerlingen 45 min in de week Engels.
2. De leerlingen die affiniteit hebben met Engels krijgen naast de methode het Cambridge programma en mogen ze deelnemen aan de landelijke Cambridge YLE.
3. Eind groep 8 hebben alle leerlingen een Engels niveau van A2. Dat zorgt voor dat de leerlingen zich beter aanpassen in het VO, en met name op tweetalig onderwijs (tto).

Op onze school willen we de leertijd effectief besteden omdat we beseffen dat leertijd een belangrijke factor is voor het leren van onze leerlingen. We proberen daarom verlies van leertijd te voorkomen. Ook willen we de kinderen voldoende leertijd geven om zich de leerstof eigen te maken. We werken vanuit een lessentabel, een weekoverzicht en een dag voorbereiding. In principe trachten we alle leerlingen in acht jaar de einddoelen basisonderwijs te laten halen.

We doen op onze school het nodige om tijdverlies te beperken:

1. Directe instructie model.
2. Coöperatief leren.

3. Het stoplicht en de time-timer, uitgestelde aandacht.
4. De leraren maken 't lesrooster (dagplanning) zichtbaar.
5. Werken met Snappet gericht op leerdoelen.
6. De leraren werken aan de hand van een weekplanning.

Onze leraren zijn cruciaal als het gaat om succesvolle interactie met de leerlingen. Zij hebben (onder meer) een vormende (opvoedende) taak: hun leerlingen op te voeden tot goede en kansrijke burgers. Daarom vinden we het belangrijk dat leerlingen goed met zichzelf en met anderen kunnen omgaan. Leraren creëren daartoe een veilig en gestructureerd klimaat waarin kinderen zich gewaardeerd en gerespecteerd voelen. Kernwoorden zijn: relatie, competentie en autonomie. Wij hechten veel waarde aan een positieve en motiverende leraar, die hoge verwachtingen heeft van de leerling, een begeleider is die ervoor zorgt dat de leerlingen het werk individueel maar zeker ook zelfstandig met anderen kunnen doen.

Daarbij hanteren we duidelijke regels en ambities:

De leraren zorgen voor een ordelijke klas, waarbij opgemerkt:

1. materialen en in het lokaal en op de gang zijn voor leerlingen toegankelijk
2. de functie van materialen is duidelijk
3. de ruimtes zijn schoon en opgeruimd.

De leraren zorgen voor een functionele en uitdagende leeromgeving, door:

1. het creëren van diverse werkplekken in en buiten de klas
2. de werkplekken zo in te richten dat deze uitnodigen tot activiteit
3. kinderen uit te dagen door hun zone van naaste ontwikkeling aan te spreken
4. te zorgen dat leerlingen zelfstandig aan de slag kunnen
5. gelegenheid te creëren voor het werken in groepjes

De leraren gaan positief en belangstellend met de leerlingen om, waarbij opgemerkt:

1. kinderen krijgen middels een rol of taak verantwoordelijkheid
2. kinderen kunnen deelnemen in de leerlingenraad
3. De leerkracht laat de kinderen elkaar helpen en oplossingen bedenken, coacht hen hierbij en biedt hulp waar nodig
4. De leraar toont betrokkenheid door in gesprek te gaan over de persoonlijke interesses en drijfveren van de leerling.
5. De leraar heeft oprechte aandacht voor elke leerling en toont dit door elke leerling te zien in de les.

De leraren zorgen voor interactie met en tussen de leerlingen, waarbij opgemerkt:

1. Leerlingen zitten in coöperatieve groepen
2. Leraren passen coöperatieve werkvormen toe
3. Kinderen vanaf groep 7 krijgen een rol als mediator volgens de werkwijze van De Vreedzame school
4. Verantwoordelijkheid voor het welbevinden van jezelf en anderen wordt gestimuleerd. Leraren begeleiden en leren leerlingen hoe te handelen hierin.
5. leraren leren leerlingen oplossingsgericht te denken.

De leraren bieden de leerlingen structuur, door

1. het zichtbaar maken van de dag en weekplanning
2. het uitspreken van regels en verwachtingen
3. het hanteren van een heldere didactische structuur en het benoemen van de verschillende onderdelen tijdens een les.

De leraren zorgen voor veiligheid, door

1. het formuleren van regels over gedrag tijdens activiteiten: op het schoolplein, in de klassen, op de gangen etc .
2. de leraar geeft feedback en benoemt en beloont daarbij positief gedrag.
3. kinderen te leren reflecteren op het eigen gedrag en leerproces

De leraren leren de leerlingen zelfstandig (samen) werken, door:

1. het toepassen van de speelwerklessen in de kleuterbouw
2. de momenten van zelfstandig werken te ondersteunen met de time timer en het stoplicht
3. het proces van zelfstandig werken te bespreken.

Op onze school stemmen we ons onderwijs en ons onderwijsaanbod af op de onderwijsbehoeften van de leerlingen.

We werken handelingsgericht (HGW), met groepsplannen en Snappet onderwijs. Alle leraren beschikken over een groepsoverzicht met daarop de kenmerken van hun leerlingen. Op basis daarvan stellen de leraren twee keer per jaar een groepsplan op. In het groepsplan onderscheiden we drie groepen waar de leerkracht de instructie en verwerking van de leerstof op afstemt.

Onze ambities zijn:

1. De leraren kennen de onderwijsbehoeftes van de leerlingen (groepsoverzicht)
2. De leraren onderscheiden doelen voor de basisgroep, de meergroep en de weergroep
3. De leraren stemmen de verwerking af op verschillen tussen leerlingen (3 niveaus)
4. De begaafde leerlingen krijgen genoeg uitdaging in de klas
5. De leraren hebben kindgesprekken en bepalen samen de doelen
6. De leraren zorgen voor stof- en tempodifferentiatie

We streven ernaar, dat iedere leerling zich ononderbroken kan ontwikkelen en ontplooien. Omdat we te maken hebben met verschillen, moet het onderwijsleerproces zo ingericht worden, dat dit ook mogelijk is. Onze leraren zorgen ervoor, dat ze hun leerlingen goed kennen en ze volgen hun ontwikkeling nauwkeurig met behulp van het LVS Esis (cognitieve ontwikkeling) en het LVS SCOL (sociale ontwikkeling). Omdat we opbrengstgericht werken vergelijken we de uitkomsten van toetsen met onze doelen (normen/verwachtingen). Waar nodig stellen we het lesgeven of het aanbod bij, en waar nodig geven we de leerlingen extra ondersteuning. In ons ondersteuningsplan staat onze zorgstructuur uitgebreid beschreven (zie bijlage). In het schoolondersteuningsprofiel (SOP), zie bijlage, staat beschreven welke basisondersteuning we kunnen leveren en welke extra ondersteuning.

We volgen de ontwikkeling van leerlingen voortdurend (leraar), maar formeel gebeurt dit bij de leerling- en groepsbesprekingen (5x per jaar). Tijdens deze besprekingen komen aan de orde:

- de ontwikkeling van de groep als geheel (en het leraargedrag)
- de ontwikkeling van de subgroepjes (basis-meer-weer)
- de ontwikkeling van individuele leerlingen.
- de te nemen acties om de achterstanden weg te werken.

De groepsbesprekingen worden gevoerd aan de hand van een agenda en geleid door de IB-er. Met betrekking tot de individuele leerlingen wordt besproken waar de ontwikkeling (waarom) stagneert en wat de interventies (kunnen) zijn om de achterstand te verhelpen. Zie verder het ondersteuningsplan van de school (zie de bijlage).

Wij vinden dat elk kind recht heeft op goed en passend onderwijs. In beginsel zijn wij het eens met de stelling, dat zo veel mogelijk kinderen regulier primair onderwijs moeten kunnen volgen. Wij realiseren ons dat we een zorgplicht hebben. Onze school richt zich op het geven van basisondersteuning en in enkele gevallen op het geven van extra ondersteuning. In ons schoolondersteuningsprofiel (zie de bijlage) hebben we beschreven welke ondersteuning we wel en niet kunnen geven.

Op onze school zorgen we voor een ordelijk verloop van de toetsing en afsluiting. Tussentijds meten we de ontwikkeling van de leerlingen m.b.v. het Cito-leerlingvolgsysteem. De resultaten worden ingevoerd in het LOVS Esis. Voor een toetsoverzicht: zie onze schoolgids. De toetsen worden afgenomen conform de opgestelde agenda en de Cito-voorschriften (aangevuld met schoolvoorschriften). Ouders worden op de rapportenavonden geïnformeerd over de toetsresultaten. In leerjaar 8 doen alle leerlingen mee aan de eindtoets (Cito). Ouders krijgen in dat jaar ook een VO-advies voor hun kind. De adviesprocedure hebben we beschreven in de schoolgids.

We streven zo hoog mogelijke opbrengsten na. De scholen van Lucas Onderwijs willen immers het best denkbare onderwijs bieden, opdat iedere leerling zich kan ontwikkelen tot een zelfbewuste, verantwoordelijke en kansrijke burger. We achten het van belang dat de leerlingen presteren naar hun mogelijkheden, en dat ze opbrengsten realiseren die leiden tot passend (en succesvol) vervolgonderwijs. De afgelopen twee jaar zijn onze uitstroomresultaten boven het landelijk gemiddelde.

De ambities staan hier onder beschreven.

De leerlingen realiseren tussentijds de verwachte opbrengsten (op grond van hun kenmerken) op het gebied van rekenen en taal. We merken hierbij op (welke zaken kan de school benoemen die opvallen, karakteristiek zijn, etc.):

1. dat vijf keer per jaar een groepsbespreking plaatsvindt waarin de opbrengsten van de groepen met de leraar worden besproken

2. dat aan de hand van de tussenopbrengsten nieuwe groeps- en individuele doelen gesteld worden
3. dat de midden opbrengsten worden geanalyseerd en besproken met het team.

De sociale vaardigheden van de leerlingen liggen op het niveau dat verwacht mag worden (op grond van hun kenmerken). We merken hierbij op (welke zaken kan de school benoemen die opvallen, karakteristiek zijn, etc.):

1. dat leerlingen oog hebben voor elkaar
2. leerlingen conflicten samen kunnen oplossen.

Leerlingen ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden. We merken hierbij op (welke zaken kan de school benoemen die opvallen, karakteristiek zijn, etc.):

1. dat hierover nauw contact met de ouders wordt gehouden
2. dat sterke kanten van leerlingen worden benut
3. dat leraren de leerlingen positief benaderen.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Onze school besteedt schoolbreed aandacht aan Onderzoekend en Ontwerpend leren
2.	Onze school beschikt planmatig aandacht aan cultuureducatie
3.	Op onze school werken we resultaatgericht
4.	Onze school besteedt schoolbreed aandacht aan alle vier de UNESCO thema's
5.	Onze school (de leraren) realiseren passende opbrengsten (resultaten)

Beoordeling

De ambities worden elke jaar beoordeeld door directie en team.

Aandachtspunt	Prioriteit
De school besteedt schoolbreed aandacht aan Coderen en programmeren (computational thinking)	gemiddeld
De school ontwikkelt een taalbeleidsplan	gemiddeld
De school heeft een doorgaande lijn in beeldende vorming	laag
De school heeft een beleid op begaafde leerlingen.	gemiddeld
De school heeft een opgeleide Coach Kagan Coöperatief Leren	hoog
De leerkrachten voeren kindgesprekken en bepalen samen doelen	gemiddeld
In het kader van internationalisering werkt de school samen met andere scholen in het binnen- en buitenland	hoog
De school start schoolbreed een kunstproject op van enkele weken waarin er geleerd en gewerkt gaat worden over diverse bekende kunstenaars	laag
De school bezoekt verschillende gebedshuizen in het kader van UNESCO feestprojecten.	laag
De school ontwikkelt samen met andere scholen in het VO een doorgaande lijn burgerschapsonderwijs	gemiddeld

9 Ons personeelsbeleid

De zorg voor personeel is cruciaal voor de kwaliteit van het onderwijs. Op bovenschools niveau is het personeelsbeleid beschreven in het integraal personeelsbeleidsplan. Daarin is ook opgenomen op welke manier we de wettelijke eis vormgeven met betrekking tot evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in leidinggevende taken. Marzano c.s. geven aan, dat de factor 'collegialiteit en professionaliteit' dragend is voor schoolontwikkeling. Op onze school streven we collegialiteit na, die zich uit in gedrag zoals door Fullan en Hargreaves omschreven:

1. Oprechte interacties, die beroepsmatig van aard zijn;
2. Het openlijk met elkaar delen van successen, mislukkingen en fouten;

3. Het tonen van respect voor elkaar;
4. Het constructief analyseren en bekritisieren van praktijken en procedures.

Het integraal personeelsbeleid van Lucas Onderwijs en onze school richt zich op de ontwikkeling van de medewerkers met als focus duurzame inzetbaarheid. De bedoelde ontwikkeling is gekoppeld aan de missie en de visie(s) van de school en aan de vastgestelde competenties. De kwaliteit van de medewerkers is de sleutel tot het resultaat van onze school en onze leerlingen. We gaan uit van de volgende competenties:

1. Gebruik Leertijd
2. Pedagogisch handelen
3. Didactisch handelen
4. Afstemming (HGW)
5. Klassenmanagement
6. Opbrengstgericht werken
7. Beroepshouding
8. Communicatie

De competenties en de criteria staan centraal bij de functionerings- en beoordelingsgesprekken en zijn verwerkt in de beoordelingsformulieren. Hiermee borgen wij dat de professionele ontwikkeling van de medewerkers een standaard onderdeel vormt van de gesprekkencyclus.

Zodra de CAO helderheid verschaft over de competenties en criteria die het onderscheid verhelderen tussen de bekwaamheid van de startbekwame, de basisbekwame en de vakbekwame leraar zullen wij de competenties hierop aanpassen.

Binnen Lucas onderwijs en onze school bevorderen wij het delen van kennis en ervaring tussen scholen en medewerkers. De Lucas Academie ondersteunt kennisdeling door een uitdagend en innovatief programma. Door middel van een programmaplan HRM Lucas Onderwijs wordt onze school ondersteund in een op ontwikkeling gericht HRM-beleid.

Onze school kent een gestructureerde gesprekkencyclus. Iedere leraar krijgt lesbezoeken aan de hand van een (jaar)rooster, en een FG (jaar 1) en een BG (jaar 2). Na afloop van het groepsbezoek volgt (standaard) een reflectief gesprek waarin nieuwe afspraken worden gemaakt en waarin de follow-up wordt vastgelegd.

Naast groepsbezoeken onderscheiden we flitsbezoeken. Deze consultaties zijn kort en gekoppeld aan een observatiepunt. Na afloop kan de leraar een reflectieve vraag krijgen.

Tevens zal de directeur een dag meelopen in elke groep conform de een opgesteld jaarplanning, zonder enige beoordeling eraan te koppelen. Bij de lesbezoeken wordt de leraar geobserveerd met behulp van een kijkwijzer. Ook wordt een POP gesprek gevoerd.

Onze ambities zijn:

1. Een nieuwe opzet geven van de gesprekkencyclus die passend is voor onze school en die meer gericht is op ambities, waardering en ontwikkeling.
2. Een erkend observatie instrument gebruiken om ervoor te zorgen dat de medewerkers zich optimaal kunnen ontwikkelen.

In onze school komen leerkrachten en leerlingen samen om van en met elkaar te leren. Wij werken aan een samenwerkende cultuur die gericht is op verbetering en ontwikkeling, waar sprake is van een continue leersituatie voor leerlingen en professionals. Wij doen dat langs twee wegen:

1. Onze school streeft er naar zich te ontwikkelen tot een professionele leergemeenschap door met elkaar onderwijs te ontwerpen en onderzoek te doen. Dit kan gebeuren in een collegiale, gelijkwaardige situatie, maar ook in een opleidingssituatie. De stappen die wij hierin zetten zijn collegiale consultaties en gezamenlijke leermomenten ontwikkelen waarbij samen voorbereid wordt op de lessen. Om dit te kunnen realiseren willen wij de aanpak Lessen study invoeren.

2. We stimuleren de persoonlijke professionaliteit van onze medewerkers en onze schoolleider door te vertrekken vanuit de eigen passies en talenten. Scholing, onderling lesbezoek, visitaties en collegiale consultatie dragen bij aan de ontwikkeling van onze professionaliteit. We verkennen vragen rondom het kind en zijn ontwikkeling en rondom de

effectiviteit van onderwijsstrategieën die daarop kunnen aansluiten. Leraren houden hun eigen ontwikkeling bij in een digitaal bekwaamheidsdossier, Cupella. De schoolleider is in 2015 geregistreerd als schoolleider (RDO) in het Schoolleidersregister PO.

Onze ambitie is:

1. De schoolleider laat zich herregistreren.

Nieuwe leraren krijgen een maatje (een meer ervaren collega). Dit maatje plant momenten in, waarbij het speerpunt ligt op de bespreking van de competenties en het personeelshandboek (zie bijlage). Het maatje krijgt, voor het begeleiden, extra uren in zijn taakbeleid.

De nieuwe collega wordt op de hoogte gesteld van de missie, de visies en de ambities van de school. Een beginnende leraar krijgt in een inductietraject de mogelijkheid zijn basisvaardigheden te versterken, eventueel ondersteund door een coach en in samenwerking met de Lucasacademie.

Startbekwame leraren krijgen vanuit de nieuwe CAO een bijzonder budget van 40 uren per jaar. Dit kan worden aangewend voor lesgeven, voor- en nawerk en professionalisering. De startbekwame leraren krijgen een externe coach vanuit Lucas Onderwijs.

Het team (inclusief schoolleider) is in gesprek gegaan over de hoeveelheid werk en we hebben samen afspraken gemaakt over de werkverdeling. Deze afspraken zijn opgenomen in het werkverdelingsplan en opgeslagen in Cupella.

Tevens wordt vóór de zomervakantie met iedere individuele werknemer schriftelijke afspraken gemaakt over het aantal lessen of lesgebonden en/of behandeltaken, de begin- en eindtijden, de professionalisering en overige taken.

In de nieuwe CAO is vastgelegd dat medewerkers op jaarbasis 80 uur tot hun beschikking hebben voor professionalisering (deeltijders naar rato van de werktijdfactor). Scholing komt aan de orde bij de ambitie- en functioneringsgesprekken. Medewerkers kunnen voor (persoonlijke) scholing opteren (bij voorkeur in relatie tot de organisatorische doelen van de school, de schoolverbeterdoelen en de competentie set) en daarnaast organiseert en faciliteert de directie teamgerichte scholing. Ook deze scholing richt zich op het versterken van de missie, de visie en de ambities (doelen) van de school. De scholing wordt verwerkt in de normjaartaak onder het kopje deskundigheidsbevordering. Het jaarlijkse aanbod van Lucas Academie wordt actief onder de aandacht gebracht bij alle medewerkers.

Aandachtspunt	Prioriteit
De school gebruikt een gevalideerd les observatie instrument	gemiddeld
De school voert collegiale visitatie in dmv Lessen study om van elkaar te leren	hoog
De directeur registreert zich opnieuw in het schoolleidersregister PO	hoog
De school ontwikkelt een nieuw gesprekkencyclus met de nadruk op ambities en ontwikkeling	gemiddeld

10 Organisatie en beleid

Onze school is een van de 54 PO scholen van de Lucas Onderwijs. De directeur geeft, onder eindverantwoordelijkheid van de clusterdirecteur Primair Onderwijs van de Stichting, leiding aan de school. De directeur is integraal verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken en het (uitvoeren van het) beleid. De school heeft de beschikking over een ouderraad en een MR. Op stichtingsniveau is er een GMR. De directie wordt bijgestaan door de IB-er.

De school gaat uit van een leerstofjaarklassensysteem, behalve bij de kleuters. Daar hebben we heterogene kleutergroepen. De lessen worden in het algemeen in de groep aangeboden aan de leerlingen.

Op onze school hanteren we de volgende lestijden voor groep 1 t/m 8:

- We starten 's morgens om 8.30 uur en lunchen tussen 12.00 en 13.00 uur.
- In de middag is er les van 13.00 – 15.15 uur.
- Op woensdag zijn de tijden: 08.30 – 12.00 uur.
- Voor de kleuters gelden dezelfde lestijden.

Wij vinden het belangrijk dat de school een veilige en verzorgde omgeving is voor de leerlingen en de medewerkers. Een omgeving waarin iedereen zich geaccepteerd voelt en waar het plezierig samenwerken is. Onze school is een school die met ouderpartnerschap aangaat. We proberen ouders optimaal te informeren en te betrekken bij de dagelijkse gang van zaken. Onze ambities zijn:

1. School ziet er verzorgd en schoon uit
2. De school is een veilige school
3. Leraren (onderling) en leerlingen (onderling) gaan respectvol met elkaar om
4. Ouders ontvangen elke maand een nieuwsbrief
5. De school organiseert 2 x in het jaar een ouderavond (thema-avonden)
6. Ouders participeren bij diverse activiteiten
7. De school gebruikt een digitale app om met de ouders optimaal te communiceren.

De school waarborgt de sociale veiligheid van leerlingen en medewerkers. Daartoe is allereerst vastgesteld welke (ernstige) incidenten de school onderscheidt. Dit zijn:

- fysiek geweld
- intimidatie en/of bedreiging met fysiek geweld
- intimidatie en/of bedreiging via msn, sms, e-mail of internet
- pesten, treiteren en/of chantage
- seksueel misbruik
- seksuele intimidatie
- discriminatie of racisme
- vernieling diefstal
- (religieus) extremisme

Alle incidenten worden geregistreerd in het leerlingvolgsysteem Esis. Onze school hanteert een actief beleid om incidenten te voorkomen. Er zijn school- en klassenregels (w.o. pleinregels; de regels zijn m.n. gedragsverwachtingen: hoe ga je met elkaar om?). Deze regels worden ook daadwerkelijk gehanteerd en er wordt opgetreden volgens het gedragsprotocol tegen grensoverschrijdend gedrag, zie de bijlage. De school beschikt daarnaast over een methode voor de sociaal-emotionele ontwikkeling: De Vreedzame School. De lessen van De Vreedzame School staan in het teken van de ontwikkeling van goed (passend) gedrag. Pestgedrag wordt gesignaleerd en behandeld volgens ons pestprotocol. Tevens heeft de school een anti-pest coördinator.

De school beschikt over een veiligheidsplan waarin onder andere zijn opgenomen:

- een klachtenregeling (zie schoolgids),
- een klachtencommissie en een (interne en externe) vertrouwenspersoon een pestprotocol (zie bijlage)

In de schoolgids en het informatieboekje worden ouders uitgebreid geïnformeerd over aspecten van sociale veiligheid.

De school beschikt over een registratiesysteem (LVS Esis): de aandachtfunctionaris registreert ongevallen en incidenten. Een incident wordt geregistreerd als de aandachtfunctionaris inschat dat het werkelijk een incident is, of na een officiële klacht. De aandachtfunctionaris analyseert jaarlijks de gegevens die aangeleverd worden door de leraren en stelt, in overleg met de directie, op basis daarvan verbeterpunten vast.

De school bevraagt de leerlingen jaarlijks op veiligheidsbeleving met behulp van LeerlingSCOL, met een gestandaardiseerde vragenlijst die valide en betrouwbaar is. De gegevens worden jaarlijks aangeleverd bij de inspectie. Ouders en leraren worden 1x per 4 jaar bevraagd op sociale veiligheid. De uitkomsten worden geanalyseerd en voorzien van verbeterpunten.

De school beschikt over een klachtenregeling (zie schoolgids), een klachtencommissie en een (interne en externe) vertrouwenspersoon. In de schoolgids en het informatieboekje worden ouders uitgebreid geïnformeerd over aspecten van sociale veiligheid. De school beschikt over 6 BHV'ers.

Onze school werkt effectief samen met voorschoolse voorzieningen. Deze samenwerking is m.n. gericht op informatie-uitwisseling over leerlingen in achterstandsituaties, en het realiseren van een doorgaande leerlijn. Daarnaast werken we samen met vervolgscholen (ook bij een tussentijds vertrek). In alle gevallen betrekken we ouders bij de overgang van hun kind (voorschool – school; school – voortgezet onderwijs; school – andere school). Met betrekking tot

leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte werken we samen met het samenwerkings-verband en met zorgpartners. Tenslotte werken we constructief samen met de gemeente; afspraken in het kader van de lokale educatieve agenda en m.b.t. vroegschoolse educatie voeren we loyaal uit.

Goede contacten met ouders vinden wij van groot belang. Ouders zien we daarom als gelijkwaardige gesprekspartners. Voor de leraren zijn de bevindingen van de ouders essentieel om het kind goed te kunnen begeleiden. En voor de ouders is het van belang dat zij goed geïnformeerd worden over de ontwikkeling van hun kind.

Cosmicus heeft een Ouderbeleidsplan (zie de bijlage). Dit is voortgekomen uit intensieve trajecten van Stichting Cosmicus. Op school is een pedagoog / oudercoördinator voor drie dagen per week actief. Hiermee onderstrepen wij reeds het belang van educatief partnerschap. We mogen ons hiermee profileren. Elk jaar wordt door de oudercoördinator een activiteitenplan opgesteld om de ouderbetrokkenheid nog verder te vergroten.

Onze ambities zijn:

1. Ouders betrekken bij de schoolactiviteiten;
2. Ouders adequaat op de hoogte stellen over de ontwikkeling van het kind en een wederzijdse communicatie tussen de leerkrachten en ouders over de verwachtingen van beide partijen;
3. Ouders informeren over de actuele gang van zaken. Met onze huidige Schoolapp zijn we niet helemaal tevreden. Wij zullen overstappen op een betere communicatiemiddel;
4. Ouders betrekken bij de (extra) zorg omtrent het kind;
5. Ouders (en kinderen) adequaat voorbereiden op het vervolgonderwijs;
6. Ouders stimuleren tot het ontwikkelen van een onderwijsondersteunend gedrag in de thuissituatie;
7. Ouders regelmatig vragen over hun tevredenheid. Een keer in vier jaar een oudertevredenheidspelling houden.

We willen ervoor zorgen dat onze leerlingen soepel instromen in het voortgezet onderwijs dat bij ze past. Vanaf schooljaar 2014-2015 is de centrale eindtoets verplicht. Deze wordt afgenomen tussen half april en half mei. Onze school hanteert momenteel de IEP eindtoets.

Voor de aanmelding en plaatsing in het voortgezet onderwijs volgen wij de Haagse BOVO-procedure. Tevens hechten wij veel waarde aan een geregeld contact met de scholen waaraan we leerlingen leveren.

Onze school beschikt over een privacyreglement (incl. protocollen) waarin staat hoe wij met privacy omgaan. In het reglement staat hoe we omgaan met de persoonsgegevens van leerlingen én medewerkers. En hoelang de gegevens worden bewaard. In het reglement garandeert we dat de persoonsgegevens zorgvuldig worden behandeld. Dat betekent dus ook dat de informatie die we in de schooladministratie (o.a. LOVS Esis) vastleggen juist, nauwkeurig én volledig up-to-date is.

Onze school is een VVE-school (vroeg- en voorschoolse educatie). Dit betekent dat we nauw samenwerken met de voorschool in ons gebouw. De voorschool is aangesloten bij PeuterLeerplek. De samenwerking bestaat uit een regelmatig overleg over het onderwijsaanbod (i.v.m. doorgaande lijnen), het educatief handelen en de zorg en begeleiding. Op school hebben wij, wb zorg, een intern begeleider die verantwoordelijk is voor de VVE.

Onze school (vroegschool: groep 1/2) maakt gebruik van de methode Piramide die goed aansluit op de populatie kinderen hier op school. Deze methode wordt tevens bij de voorschool gebruikt. We onderhouden een zeer goede relatie met de onze voorschool en er is in alle gevallen van plaatsing op de basisschool sprake van een warme overdracht.

Onze school beschikt niet over de voorzieningen met betrekking tot de voorschoolse opvang. Het is ons streven om intensief samen te werken met instanties en verenigingen in de wijk in relatie tot de naschoolse opvang.

Onze school heeft een samenwerking met Kinderopvang 2Samen voor de buitenschoolse opvang (bso), die al 70 jaar professionele kinderopvang in Den Haag biedt. En sinds kort hebben wij ook een samenwerking met Kinderopvang Dak Tirza.

De kinderen worden ondergebracht in het gebouw van 2Prinsjes op Prinsegracht 186. De jongere kinderen worden van school opgehaald of gebracht door de pedagogisch medewerkers van 2Samen.

Aandachtspunt	Prioriteit
De school houdt onder de ouders een tevredenheidspeiling.	gemiddeld
De school zet planmatig vragenlijsten in om de veiligheidsbeleving van het personeel te meten.	gemiddeld
De school stapt over op een betere communicatiemiddel met de ouders.	gemiddeld

11 Ons financiële beleid

De afspraken met betrekking tot de financiën van onze school zijn vastgesteld in het Financieel Beleidskader PO van Lucas Onderwijs (zie bijlage). De begroting wordt vastgesteld door het CvB en deze vaststelling heeft betrekking op het daarop volgende kalenderjaar. Het financiële beleid van Lucas Onderwijs ten aanzien van de scholen in het primair onderwijs is er op gericht om de navolgende doelen te bereiken:

- het waarborgen van het primaire proces op de scholen op kwalitatief voldoende niveau;
- het efficiënt en effectief inzetten van de beschikbare middelen, gerelateerd aan het strategische beleid van de stichting en de scholen;
- waarborgen van de continuïteit van de organisatie, door het houden van voldoende reserves en liquiditeiten op stichtingsniveau.

Budgetverdeling Lucas Onderwijs

Middels een beschikking verstrekt het Ministerie van OC&W een lumpsumvergoeding op stichtingsniveau, de bestuurslumpsum. Deze is overigens gebaseerd op individuele berekeningen per school. De bestuurslumpsum, wordt verdeeld over de individuele scholen naar rato van het eigen aandeel in de totale bestuurslumpsum, waarbij gemeentelijke- en/of doelsubsidies buiten beschouwing blijven. Deze gemeentelijke- en/of doelsubsidies worden aan de betreffende scholen toegerekend.

Periodieke rapportage en verantwoording

De scholen kunnen online exploitatie-, balansoverzichten en de individuele mutaties en gescande facturen inzien. Het bureau verzorgt tussentijdse rapportages voor de directies van de scholen. Verrijkt met de input van de directeuren wordt een definitieve forecast opgesteld.

Indien uit de periodieke rapportage blijkt dat de begrotingsdoelstelling niet gehaald zal worden, dient de schooldirecteur met de clusterdirecteur te overleggen over de te nemen maatregelen om die doelstelling alsnog te bereiken.

In februari/maart wordt de jaarrekening per school door de administratie opgesteld en wordt hierover gecommuniceerd met de schooldirecteur. De schooldirecteur maakt een toelichting als verantwoording bij de jaarrekening.

Externe geldstromen

Van het rijk ontvangt de school: lumpsumgelden, geormerkte gelden via de bestemmingsbox, impuls gelden en WSNS- gelden. De budgetten komen op bovenschools niveau binnen en worden daar beheerd. Naast de lumpsum vergoeding ontvangen de scholen ook andere gelden. Indien gelden worden ontvangen voor specifieke doelen, dienen deze gelden hieraan besteed te worden. Voor deze geormerkte subsidies moet per project een administratie worden bijgehouden in het projectadministratiesysteem, waarmee de besteding voldoende wordt verantwoord

Per 1 augustus 2014 is Lucas EigenRisikoDrager geworden van het Vervangingsfonds. Hiervoor is een bestemmingsreserve ingericht. Deze wordt gevoed door de scholen (gelijk aan het % dat moest worden afgedragen aan het Vervangingsfonds) en van daaruit worden de kosten van vervangingen betaald. Hierbij wordt rekening gehouden met de premie die, onder meer vanwege solidariteit, nog aan het Vervangingsfonds moet worden afgedragen.

Sponsoring door het bedrijfsleven Op 19 februari 2009 is een nieuw convenant getekend tussen verschillende partijen (o.a. onderwijs, Ministerie van OC&W, ouders, bedrijfsleven, scholieren). In dit convenant worden verschillende eisen en richtlijnen vastgelegd, waar wij ons aan dienen te houden bij het aantrekken van sponsors. De hoofdlijnen:

- er dient draagvlak te zijn binnen de schoolorganisatie en bij de school betrokkenen;
- de sponsoring moet verenigbaar zijn met de pedagogische en onderwijskundige taak en doestelling van de

school;

- sponsoring mag niet de objectiviteit, de geloofwaardigheid, de betrouwbaarheid en de onafhankelijkheid van het onderwijs, de scholen en de daarbij betrokkenen in gevaar brengen;
- sponsoring mag niet de onderwijsinhoud beïnvloeden;
- de continuïteit van het onderwijs mag niet in gevaar komen;
- alle betrokkenen moeten goed geïnformeerd zijn over de sponsorgelden.

Het convenant is op 31 december 2012 verlopen, maar Lucas Onderwijs houdt de hoofdlijnen van het convenant aan.

De taken en verantwoordelijkheden tussen de directies van de basisscholen, de clusterdirecteuren en het College van Bestuur zijn geregeld in statuten en reglementen. De directie van de school is verantwoordelijk voor de financiële huishouding van de school, zodanig dat er kwalitatief goed onderwijs kan worden aangeboden. Daarbij wordt gebruik gemaakt van bestaande geldstromen maar worden ook nieuwe subsidiemogelijkheden geïnterpreteerd en aangeboord. De school draagt zorg voor het budgetteren, bewaken, beheren en het bijsturen van de schoolgebonden geldstromen. Per school wordt schriftelijk vastgelegd wie binnen de school voor welke (hoofd) kostensoort verantwoordelijk is en in dat verband het budgethouderschap draagt (autorisatie). De directeur blijft verantwoordelijk voor het werken met de lasten die zijn opgenomen binnen zijn begroting.

Begrotingscyclus In het voorjaar stelt het bestuur een kaderbrief op met daarin belangrijke aanwijzingen voor de begroting van het komende jaar. In maart wordt het meerjaren bestuursformatieplan opgesteld of geactualiseerd. Na de zomervakantie wordt het financieel beleidskader vastgesteld door het bestuur. In oktober vinden op basis van de kaderbrief, het financieel beleidskader en het formatieplan de begrotingsgesprekken met de schooldirectie plaats. In november worden de concept schoolbegrotingen door de clusterdirecteuren voorgelegd aan het CvB. De uiteindelijke begroting wordt in november voor advies voorgelegd aan de GMR. Na vaststelling door het CvB wordt in december de begroting ter goedkeuring en vaststelling aan de Raad van Toezicht voorgelegd. De directeur zorgt voor de communicatie met de MR van de school. Over de begroting, de bijzonderheden, inhoudelijk en financieel, heeft de directeur overleg met de MR.

Bij de opstelling van de begroting wordt voor wat betreft het onderdeel onderhoud, uitgegaan van de Meerjaren Onderhouds Plan (MOP) van de afdeling Facilitaire Zaken (FZ) van het stichtingsbureau. Deze onderhoudsrapportage geeft een beeld van het te plegen preventief, technisch en ingrijpend onderhoud over een periode van 40 jaren. Afschrijvingen vinden plaats wanneer er investeringen uit eigen middelen worden gepleegd op het gebied van gebouwen, inventaris, ICT en lesmethoden.

12 Onze kwaliteitszorg

Zoals gemeld in het hoofdstuk Onderwijskundig beleid: Lucas Onderwijs stelt zijn scholen in staat en stimuleert hen het best denkbare onderwijs te bieden, opdat iedere leerling zich kan ontwikkelen tot een zelfbewuste, verantwoordelijke en kansrijke burger. Het bestuur neemt graag een rol bij het bewaken van de kwaliteit door met regelmaat met de directie hier over in gesprek te gaan (onderdeel gesprekscyclus) en daar waar nodig ondersteuning aan te (laten) bieden. Voorts heeft het bestuur gesprekken met de Inspecteurs om de voortgang van de scholen op dit terrein te monitoren.

Onze school onderscheidt kwaliteit en kwaliteitszorg. We streven kwaliteit na (zie de ambities bij de verschillende beleidsterreinen) en we zorgen ervoor dat de kwaliteit op peil blijft: we beoordelen de ambities systematisch en cyclisch en op basis van de bevindingen verbeteren of borgen we onze kwaliteit. Van belang is ook dat onze kwaliteitszorg gekoppeld is aan het integraal personeelsbeleid. We streven ernaar dat onze medewerkers competenties ontwikkelen die gerelateerd zijn aan de beleidsterreinen die we belangrijk vinden. Daardoor borgen we dat de schoolontwikkeling en de ontwikkeling van onze medewerkers parallel verloopt.

Onze ambities zijn:

1. Wij beschikken over ambities bij diverse beleidsterreinen (zie dit schoolplan) ;
2. Wij beschikken over een evaluatieplan waardoor geborgd is dat de verschillende ambities (zie dit schoolplan) minstens 1 x per vier jaar beoordeeld worden ;
3. Wij werken planmatig aan verbeteringen (vanuit de documenten: schoolplan, jaarplan en jaarverslag);
4. Wij evalueren stelselmatig of onze verbeterplannen gerealiseerd zijn ;
5. Wij borgen onze kwaliteit (zie de bijlage);

6. Wij rapporteren aan belanghebbenden (inspectie, bevoegd gezag, GMR en ouders) ;
7. Wij waarborgen de sociale veiligheid van medewerkers en leerlingen.

Op onze school geven we gestalte aan onderwijskundig en verspreid leiderschap. We zijn sterk gericht op het steeds verbeteren van onze persoonlijke kwaliteit (zowel directie als team). Het uitgangspunt voor onze professionalisering is onze visie die vertaald is in ambities, in indicatoren voor ons (onderwijskundig) handelen.

Onze school heeft op 16 februari 2015 een schoolbezoek gehad van de inspectie. We beschikken over een rapport met de bevindingen (zie bijlage). De inspectie heeft geconcludeerd dat de kwaliteit van het onderwijs op onze school op orde is: onze school heeft een basisarrangement (voldoende).

13 Basiskwaliteit

Onze school levert basiskwaliteit gelet op het toezichtkader van de inspectie. De basiskwaliteit meten wij, m.b.v. een zelfevaluatie tool, 1 x per jaar. Op basis van de meting stellen we actiepunten vast die we verwerken in onze jaarplannen.

14 Aandachtspunten 2019-2023

Thema	Mogelijk aandachtspunt	Prioriteit
PCA onderwijskundig beleid	De school besteed schoolbreed aandacht aan Coderen en programmeren (computational thinking)	gemiddeld
	De school ontwikkelt een taalbeleidsplan	gemiddeld
	De school heeft een doorgaande lijn in beeldende vorming	laag
	De school heeft een beleid op begaafde leerlingen.	gemiddeld
	De school heeft een opgeleide Coach Kagan Coöperatief Leren	hoog
	De leerkrachten voeren kindgesprekken en bepalen samen doelen	gemiddeld
	In het kader van internationalisering werkt de school samen met andere scholen in het binnen- en buitenland	hoog
	De school start schoolbreed een kunstproject op van enkele weken waarin er geleerd en gewerkt gaat worden over diverse bekende kunstenaars	laag
	De school bezoekt verschillende gebedshuizen in het kader van UNESCO feestprojecten.	laag
	De school ontwikkelt samen met andere scholen in het VO een doorgaande lijn burgerschapsonderwijs	gemiddeld
PCA personeelsbeleid	De school gebruikt een gevalideerd les observatie instrument	gemiddeld
	De school voert collegiale visitatie in dmv Lessen study om van elkaar te leren	hoog
	De directeur registreert zich opnieuw in het schoolleidersregister PO	hoog
	De school ontwikkelt een nieuw gesprekkencyclus met de nadruk op ambities en ontwikkeling	gemiddeld
PCA organisatie en beleid	De school houdt onder de ouders een tevredenheidspeiling.	gemiddeld
	De school zet planmatig vragenlijsten in om de veiligheidsbeleving van het personeel te meten.	gemiddeld
	De school stapt over op een betere communicatiemiddel met de ouders.	gemiddeld

15 Meerjarenplanning 2019-2020

Thema	Verbeterdoel
PCA onderwijskundig beleid	De school besteed schoolbreed aandacht aan Coderen en programmeren (computational thinking)
	De school ontwikkelt een taalbeleidsplan
	De school heeft een opgeleide Coach Kagan Coöperatief Leren
	De leerkrachten voeren kindgesprekken en bepalen samen doelen
	In het kader van internationalisering werkt de school samen met andere scholen in het binnen- en buitenland
	De school bezoekt verschillende gebedshuizen in het kader van UNESCO feestprojecten.
PCA personeelsbeleid	De school voert collegiale visitatie in dmv Lessen study om van elkaar te leren
	De directeur registreert zich opnieuw in het schoolleidersregister PO
PCA organisatie en beleid	De school stapt over op een betere communicatiemiddel met de ouders.

Het schoolplan geeft globaal de verbeterdoelen aan. Per jaar zullen we de verbeterdoelen uitgebreider beschrijven (SMART) in het jaarplan. Aan het eind van ieder kalenderjaar zullen we terugblikken of we de verbeterdoelen in voldoende mate gerealiseerd hebben. We plannen daartoe jaarlijks een evaluatiemoment. Tevens bespreken we tijdens de evaluatie de opbrengsten van de school. De bevindingen worden opgenomen in het jaarverslag.

16 Meerjarenplanning 2020-2021

Thema	Verbeterdoel
PCA onderwijskundig beleid	De school besteed schoolbreed aandacht aan Coderen en programmeren (computational thinking)
	De school heeft een doorgaande lijn in beeldende vorming
	De leerkrachten voeren kindgesprekken en bepalen samen doelen
	In het kader van internationalisering werkt de school samen met andere scholen in het binnen- en buitenland
PCA personeelsbeleid	De school gebruikt een gevalideerd les observatie instrument
	De school ontwikkelt een nieuw gesprekkencyclus met de nadruk op ambities en ontwikkeling
PCA organisatie en beleid	De school houdt onder de ouders een tevredenheidspelling.
	De school zet planmatig vragenlijsten in om de veiligheidsbeleving van het personeel te meten.

Het schoolplan geeft globaal de verbeterdoelen aan. Per jaar zullen we de verbeterdoelen uitgebreider beschrijven (SMART) in het jaarplan. Aan het eind van ieder kalenderjaar zullen we terugblikken of we de verbeterdoelen in voldoende mate gerealiseerd hebben. We plannen daartoe jaarlijks een evaluatiemoment. Tevens bespreken we tijdens de evaluatie de opbrengsten van de school. De bevindingen worden opgenomen in het jaarverslag.

17 Meerjarenplanning 2021-2022

Thema	Verbeterdoel
PCA onderwijskundig beleid	In het kader van internationalisering werkt de school samen met andere scholen in het binnen- en buitenland
	De school start schoolbreed een kunstproject op van enkele weken waarin er geleerd en gewerkt gaat worden over diverse bekende kunstenaars

Het schoolplan geeft globaal de verbeterdoelen aan. Per jaar zullen we de verbeterdoelen uitgebreider beschrijven (SMART) in het jaarplan. Aan het eind van ieder kalenderjaar zullen we terugblikken of we de verbeterdoelen in voldoende mate gerealiseerd hebben. We plannen daartoe jaarlijks een evaluatiemoment. Tevens bespreken we tijdens de evaluatie de opbrengsten van de school. De bevindingen worden opgenomen in het jaarverslag.

18 Meerjarenplanning 2022-2023

Thema	Verbeterdoel
PCA onderwijskundig beleid	De school heeft een beleid op begaafde leerlingen.
PCA organisatie en beleid	De school zet planmatig vragenlijsten in om de veiligheidsbeleving van het personeel te meten.

Het schoolplan geeft globaal de verbeterdoelen aan. Per jaar zullen we de verbeterdoelen uitgebreider beschrijven (SMART) in het jaarplan. Aan het eind van ieder kalenderjaar zullen we terugblikken of we de verbeterdoelen in voldoende mate gerealiseerd hebben. We plannen daartoe jaarlijks een evaluatiemoment. Tevens bespreken we tijdens de evaluatie de opbrengsten van de school. De bevindingen worden opgenomen in het jaarverslag.

19 Formulier "Instemming met schoolplan"

Brin: 15XZ
Naam: Basisschool Cosmicus
Adres: 's-Gravenzandelaan 262
Postcode: 2512 JT
Plaats: Den Haag

VERKLARING

Hierbij verklaart de medezeggenschapsraad van bovengenoemde school in te stemmen met het **van 2019 tot 2023** geldende schoolplan van deze school.

Namens de MR,

naam

-----

functie

-----

plaats

-----

datum

-----

handtekening

_____

naam

-----

functie

-----

plaats

-----

datum

-----

handtekening

_____

20 Formulier "Vaststelling van schoolplan"

Brin: 15XZ
Naam: Basisschool Cosmicus
Adres: 's-Gravenzandelaan 262
Postcode: 2512 JT
Plaats: Den Haag

VERKLARING

Het bevoegd gezag van bovengenoemde school heeft het **van 2019 tot 2023** geldende schoolplan van deze school vastgesteld.

Namens het bevoegd gezag,

naam

-----

functie

-----

plaats

-----

datum

-----

handtekening

_____

naam

-----

functie

-----

plaats

-----

datum

-----

handtekening

_____